

UCHWAŁA NR XXX/325/2014
RADY POWIATU SŁUPSKIEGO

z dnia 1 kwietnia 2014 r.

**w sprawie uchwalenia „Powiatowego programu zapobiegania przestępczości
oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli”**

Na podstawie art. 12 pkt. 9b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym
(t.j. z 2013 r. poz. 595 ze zm.)

**Rada Powiatu Słupskiego
uchwala, co następuje:**

§ 1

Uchwala się „Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Traci moc uchwała Nr XXVII/196/2009 Rady Powiatu Słupskiego z dnia 27 stycznia 2009 roku w sprawie przyjęcia Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego na lata 2009 – 2011 Powiatu Słupskiego.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Staroście Powiatu Słupskiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Wyszard Stus

UZASADNIENIE

do uchwały Rady Powiatu Słupskiego

w sprawie uchwalenia „Powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli”

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. z 2013 r. poz. 595 ze zm.) do zadań publicznych powiatu należy zapewnienie wykonywania określonych w ustawach zadań i kompetencji kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży. Art. 12 pkt. 9b stanowi, że uchwalenie powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli należy do wyłącznej kompetencji Rady Powiatu. Starosta zgodnie z art. 35 ust. 2 i 3 ustawy o samorządzie powiatowym jest kierownikiem starostwa powiatowego oraz zwierzchnikiem służbowym pracowników starostwa i kierowników jednostek organizacyjnych powiatu oraz zwierzchnikiem powiatowych służb, inspekcji i straży, a także sprawuje zwierzchnictwa w stosunku do powiatowych służb, inspekcji i straży.

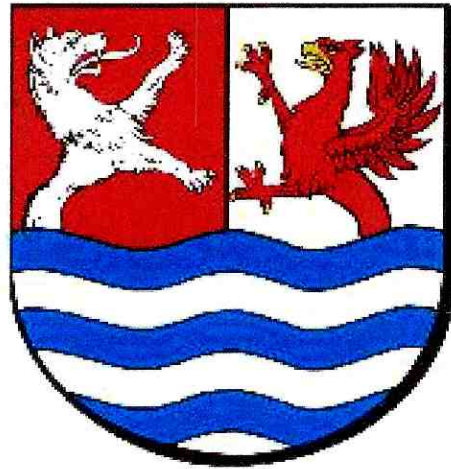
W celu realizacji zadań starosty w zakresie zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, została utworzona Komisja Bezpieczeństwa i Porządku, której przewodniczy Starosta. Do jej zadań należy między innymi przygotowanie projektu powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli – art. 38a ust. 2 pkt. 3 ustawy o samorządzie powiatowym.

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku na posiedzeniu w dniu 29 listopada 2013 roku zatwierdziła projekt Powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

Przygotowany program jest efektem pracy Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, która wniosła o jego przyjęcie.

z up. STAROSTY
[Podpis]
Krzysztof Luniewicz
RADZELNIK WYDZIAŁU ZARZĄDZANIA
PRZEYSOWEGO I OBRONNOŚCI

Załącznik
do Uchwały Nr XXX/325/2014
Rady Powiatu Słupskiego
z dnia 1 kwietnia 2014

**POWIATOWY PROGRAM ZAPOBIEGANIA
PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ PORZĄDKU PUBLICZNEGO
I BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI**

WSTĘP

„Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli” to kompleksowe opracowanie zawierające sprecyzowane cele i sposoby ich realizacji. Wdrożenie programu zapewni podniesienie poziomu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców powiatu oraz wpłynie na poprawę stanu bezpieczeństwa i porządku.

W celu realizacji zadań Starosty wynikających z art. 38a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym w zakresie zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców, została utworzona Komisję Bezpieczeństwa i Porządku. Zadania komisji związane są z oceną zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców na terenie powiatu. Ocena ta dokonywana jest na podstawie dokumentów i informacji składanych w tej sprawie przez Komendanta Miejskiego Policji w Słupsku oraz Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Słupsku. Na podstawie tych ocen Komisja przygotowuje projekt powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców. Poczucie bezpieczeństwa - lub jego brak – przesądza o jakości życia i rozwoju społeczeństwa. Dlatego ochrona bezpieczeństwa i porządku należą do podstawowych zadań administracji publicznej. Dla realizacji tego celu na terenie powiatu słupskiego konieczna jest dalsza aktywna współpraca policji z samorządami: powiatowym i gminnymi, organizacjami społecznymi i pozarządowymi oraz mieszkańcami Powiatu Słupskiego.

Nie zaczynamy tej współpracy od początku. Realizowany od 2002 roku „Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli” przyniósł rzeczywiste i wymierne efekty w postaci spadku liczby przestępstw pospolitych, przyczynił się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców powiatu, o czym świadczą przytoczone do niniejszego programu liczby i charakterystyki.

W grudniu 2006 roku Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej”, § 3 ust.2 cytowanej uchwały stanowi, że jednostki samorządu terytorialnego, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe mogą przystępować do programu na zasadzie dobrowolnego zgłoszenia udziału.

Program uwzględnia wszystkie te działania, które miały dotychczas wpływ na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców powiatu słupskiego, zadania wynikające z rządowego programu „Razem bezpieczniej” oraz z bieżącej sytuacji społecznej w powiecie. Program ten otwarty jest na wszelkie inicjatywy zarówno instytucjonalne jak i obywatelskie. Jego realizacja ma przyczynić się do ograniczenia skali zjawisk i zachowań, które budzą powszechny sprzeciw i poczucie zagrożenia.

I. OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Poczucie bezpieczeństwa to naczelne prawo każdego człowieka. Obowiązkiem państwa jest jego zapewnienie m.in. poprzez inicjowanie i organizowanie działań, mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz przeciwdziałanie wszelkim zjawiskom kryminogennym. Przedsięwzięcia te wymagają szerokiego współdziałania administracji rządowej, samorządowej i organizacji społecznych, o czym często się zapomina. W modelu ochrony porządku i bezpieczeństwa jest miejsce dla wszystkich podmiotów. Wiodącą rolę z reguły przypisuje się Policji, zapominając, że przestępczość jest zjawiskiem cywilizacyjnym, a Policja w walce z nią nie może być osamotniona. Jej działania muszą być wsparte i uzupełnione aktywnością społeczności lokalnych oraz samorządów. Policja winna działać na zasadzie doradcy i partnera. Zrozumienie, że wszyscy jesteśmy współodpowiedzialni za własne bezpieczeństwo to uświadomienie roli obywateli i zapobieganie przestępczości w najbliższym otoczeniu.

Istotą programu jest koordynacja wysiłku społecznego dla realizacji celu nadrzędnego, jakim jest poprawa bezpieczeństwa mieszkańców na terenie powiatu. Program buduje zintegrowany system bezpieczeństwa i zasad współpracy, jest formułą kompleksowego i zdecydowanego działania w celu ograniczenia zjawisk i zachowań, które budzą powszechny sprzeciw i poczucie zagrożenia. Jest to, zatem program pracy zespołowej na rzecz polepszenia jakości życia pod względem bezpieczeństwa i zwiększenia dostępu do dobra publicznego, jakim jest bezpieczeństwo.

II. CELE PRPGRAMU

1. Ograniczenie przestępczości i wzrost realnego bezpieczeństwa w powiecie.
2. Przeciwdziałanie patologiom społecznym takim jak: narkomania, alkoholizm, przemoc w rodzinie, znieczulica społeczna, brak zaufania do służb działających na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego.
3. Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym i poprawa infrastruktury drogowej, prawidłowe i czytelne oznakowanie dróg.
4. Priorytetowa ochrona dzieci i młodzieży, identyfikacja i przeciwdziałanie nowym zagrożeniom wynikającym z rozwoju cywilizacyjnego.
5. Wyjście poza ramy działań instytucjonalnych, rozwinięcie współpracy z sektorem organizacji pozarządowym, wolontariatem na rzecz poprawy bezpieczeństwa.

Cele te stanowią drogowskaz dla przestępczości opartych na już istniejącej i wciąż rozwijającej się aktywności instytucji i lokalnych społeczności. Na podstawie aktualnej wiedzy o stanie i poczuciu bezpieczeństwa określono obszary działania programu i kierunki aktywności. Program oparty jest na współpracy mieszkańców powiatu jako partnerów we współpracy na rzecz bezpieczeństwa.

Realizacja programu będzie możliwa poprzez:

- 1) ograniczenie przestępczości pospolitej oraz wybryków chuligańskich i wandalizmu;
- 2) zmniejszenie zagrożenia wiktyimizacji, czyli stania się ofiarą przestępstwa;
- 3) zmniejszenie liczby zagrożeń (obiektywną poprawę stanu bezpieczeństwa), ze szczególnym uwzględnieniem poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym;
- 4) wykształcenie w społeczeństwie współodpowiedzialności za stan bezpieczeństwa;

- 5) rozwijanie dobrego kontaktu obywateli z instytucjami działającymi na rzecz bezpieczeństwa, w tym poprawę jakości ich pracy;
- 6) współpracę z organizacjami i instytucjami statutowo zajmującymi się pracą środowiskową z rodziną oraz dziećmi i młodzieżą.

Duże znaczenie będzie miało podniesienie świadomości prawnej i wiedzy wiktymologicznej społeczeństwa. Konieczna jest zmiana mentalności społecznej i zdecydowane reagowanie na wszelkie przejawy zła, kształtowanie poszanowania dla istniejących norm prawnych dzięki prowadzeniu właściwej polityki informacyjnej, edukacyjnej i represyjnej.

Przedsięwzięcia profilaktyczne w ramach programu obejmować powinny takie obszary życia społecznego jak:

- 1) bezpieczeństwo na drogach, osiedlach i w innych miejscach publicznych – widoczna policja;
- 2) współpracę z organizacjami prowadzącymi działania zapobiegające patologiom;
- 3) zaangażowanie instytucji społecznych i samorządowych na rzecz poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży poprzez min. zagospodarowanie im czasu wolnego;
- 4) kształtowanie świadomości prawnej i właściwie rozumianej odpowiedzialności każdego obywatela – prowadzenie skutecznej polityki medialnej;
- 5) zapobieganie zachowaniom patologicznym tj. alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie.

III. OBSZAR DZIAŁANIA PROGRAMU

Powiatowy Program zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli Powiatu Słupskiego realizowany jest na terenie miast i gmin powiatu.

IV. FINANSOWANIE DZIAŁAŃ – WARUNKI REALIZACJI

Program nie posiada własnych źródeł finansowania. Zgodnie z regulacją ustawową, finansowanie spoczywa na samorządach terytorialnych. Samorząd lokalny asygnuje środki finansowe w ramach zadań własnych i ogłasza konkursy ofert oraz uczestniczy aktywnie w pozyskiwaniu środków finansowych pochodzących z programu operacyjnego z Unii Europejskiej. Organizacje pozarządowe uczestniczą w pozyskiwaniu środków finansowych w ramach konkursów.

Środki finansowe mogą pochodzić także od sponsorów i innych źródeł, zgodnie z obowiązującym prawem.

Program zostaje przyjęty przez Radę Powiatu i traktowany jest jako zadanie ciągle rozłożone na kolejne lata. Oceny realizacji programu dokonuje Rada Powiatu.

Współpraca i realizacja programu jest oparta na wzajemnej komunikacji międzyinstytucjonalnej. Funkcja informacyjno – organizatorska komunikacji polega na przekazywaniu informacji z góry (polecenia, zarządzenia, programy, zapytania) i z dołu (sprawozdania, odpowiedzi, meldunki). Taka komunikacja umożliwia podejmowanie, organizowanie i wykonywanie odpowiednich działań.

Dla zapewnienia bezpieczeństwa wyzwaniem jest zarządzanie ryzykiem utraty bezpieczeństwa. Funkcjonujemy w warunkach nieprzewidywalności wystąpienia niekorzystnych skutków zdarzeń. Można być statystycznie pewnym wystąpienia określonego zdarzenia, dlatego

musi nam towarzyszyć racjonalne przeświadczenie o skuteczności podjętych kroków prewencyjnych.

Środkami kontroli wykonania przez powiatowe służby, inspekcje i straże poszczególnych – dotyczących tych instytucji założeń Programu – będą ich coroczne sprawozdania z podejmowanych działań w celu poprawy społecznego poczucia bezpieczeństwa przedstawiane na posiedzeniach Komisji.

Realizacja programu za dany rok ujmowana będzie również w corocznym sprawozdaniu z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, które jest przedkładane Radzie Powiatu do dnia 31 stycznia każdego roku.

Zarówno niniejszy Program oraz specjalistyczne plany działania powiatowych służb, inspekcji i straży, mają z założenia charakter dynamiczny, będą zatem na bieżąco monitorowane, aktualizowane i przystosowywane do wciąż zmieniających się warunków życia mieszkańców Powiatu oraz do nowych, niespotykanych jeszcze na naszym terenie zagrożeń.

V. OCENA BEZPIECZEŃSTWA POWIATU

Podstawą dobrze zrealizowanego Programu jest właściwa diagnoza zagrożeń oraz oczekiwań społecznych, która umożliwi określenie skutecznych form oraz metod działań poszczególnych podmiotów oraz ich wzajemną współpracę w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa na terenie powiatu słupskiego.

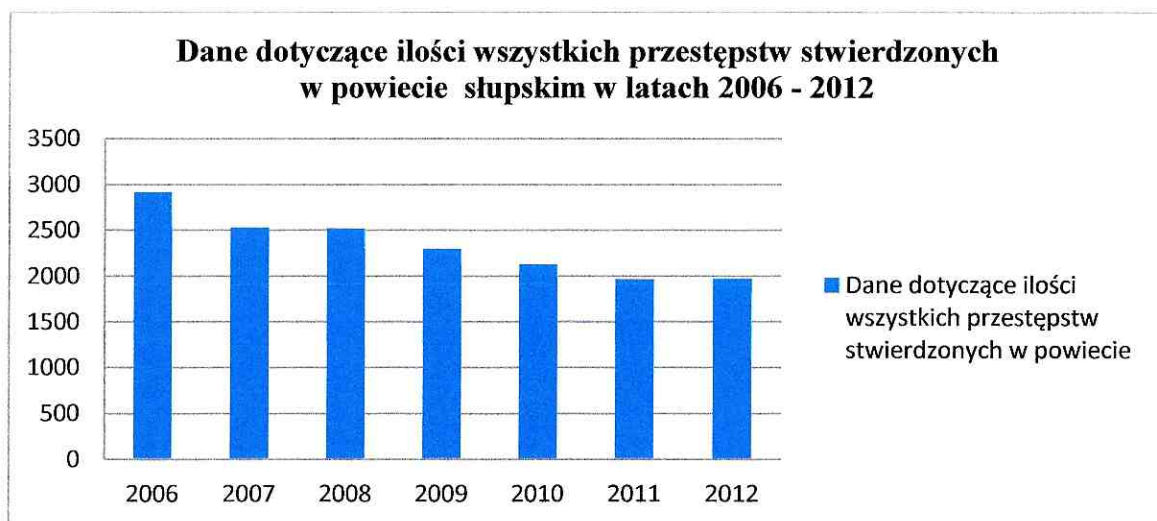
Dane dotyczące ilości wszystkich przestępstw stwierdzonych w powiecie słupskim w latach 2006 – 2012

Tabela nr 1

Rok	2006	2007	2007	2009	2010	2011	2012
Ilość Przystępstw	2915	2528	2519	2296	2130	1965	1973

Źródło: Informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

W powiecie słupskim w 2012 roku popełniono 1973 przestępstw, osiągając dynamikę 100,41%. Długoletnia linia trendu spadku wskazuje tu systematyczny spadek ilości przestępstw, szczególnie widoczne jest to porównaniu do roku 2006 – spadek o 942, 2007 – spadek o 555. Od 2011 roku liczba przestępstw stwierdzonych na terenie powiatu słupskiego oscyluje w granicach 1970 przestępstw rocznie. Utrzymano poziom osiągnięty w roku ubiegłym, różnica w ilości przestępstw wynosi zaledwie 8, co stanowi dobry prognostyk na rok 2013 rok.

Źródło: Informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

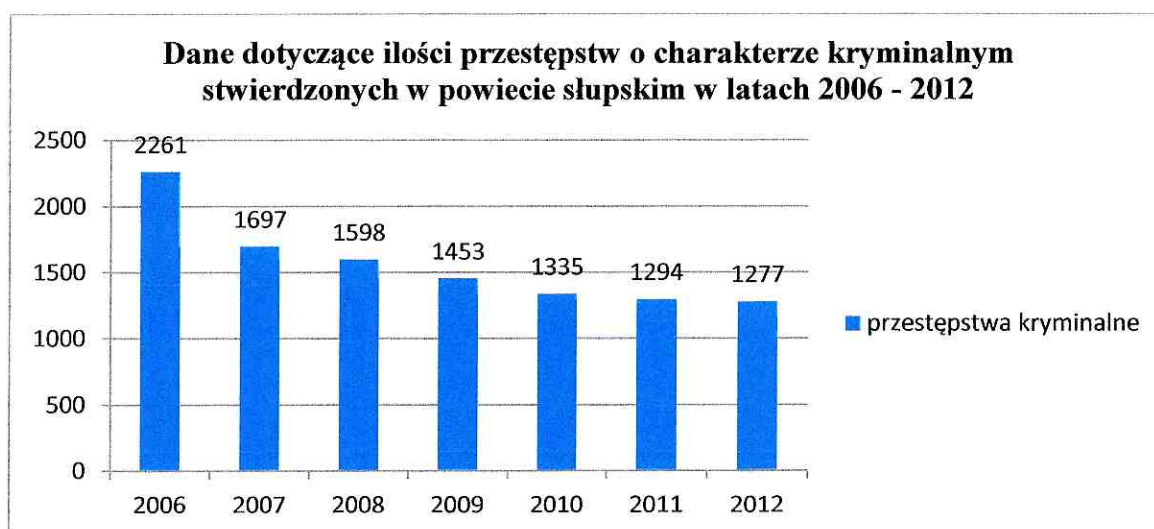
Dane dotyczące ilości przestępstw o charakterze kryminalnym stwierdzonych w powiecie słupskim w latach 2006 - 2012

Tabela nr 2

Rok	2006	2007	2007	2009	2010	2011	2012
Ilość przestępstw	2261	1697	1598	1453	1335	1294	1277

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

W porównaniu do wysokiego poziomu w roku 2006, w latach następnych ma miejsce następujące spadki przestępstw o charakterze kryminalnym. W 2012 roku w porównaniu do roku poprzedniego stwierdzono spadek czynów prawnie zabronionych o 17. Z powyższego wynika, że linia trendu w dalszym ciągu ma charakter spadkowy.

Źródło: Informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

Wykrywalność przestępstw stwierdzonych w (%)

Tabela nr 4

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Wykrywalność w %	69,97	74,97	80,53	79,34	77,98	72,11	74,34

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

W roku 2012 uzyskano wskaźnik wykrywalności ogólnej na poziomie 74,34% i był on o 2,23% wyższy od poziomu w stosunku do roku 2011. Z powyższej tabeli wynika, że skuteczność ścigania w kategorii przestępczości ogólnej od 2007 roku oscyluje w granicach 80 do 75%.

Źródło: Informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

Zagrożenia przestępczością kryminalną

Kradzież z włamaniem

Liczba stwierdzonych przestępstw kradzieży z włamaniem na terenie powiatu słupskiego w latach 2006 – 2012

Tabela nr 5

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ilość stwierdzonych przestępstw	370	243	170	250	301	239	240

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

W 2012 roku w porównaniu do roku 2010 odnotowano zmniejszenie ilości przestępstw kradzieży z włamaniem o 61 przestępstw. Zawarta w wykresie linia trendu wskazuje na tendencję spadkową. Kradzieże z włamaniem najczęściej mają miejsce w mieszkaniach, domach jednorodzinnych – metodą „na śpiocha” – w piwnicach i domkach letniskowych.

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

Kradzieże

Tabela nr 6

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ilość kradzieży	598	513	363	319	325	398	355

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

Ilość kradzieży na terenie powiatu słupskiego od 2008 roku oscyluje w granicach 363-355 przestępstw. Pod względem ilości kradzieży rekordowo niski był rok 2009, kiedy to na omawianym terenie odnotowano 319 kradzieży. Do kategorii kradzieży możemy zaliczyć między innymi: kradzieże mienia, w tym drobne kradzieże portfeli, dokumentów, telefonów komórkowych

i pieniędzy popełniane w szkołach, na rynkach oraz kradzieże metali kolorowych, a także kradzieże wyposażenia linii energetycznych.

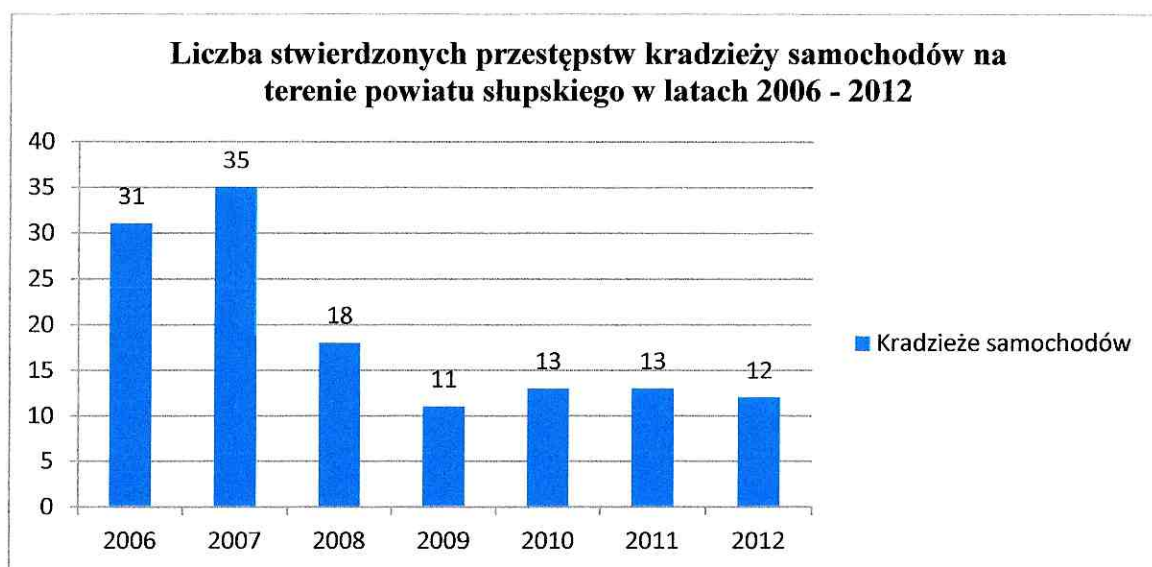
Kradzieże samochodów

Tabela nr 7

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ilość kradzieży samochodów	31	35	18	11	13	13	12

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

W 2012 roku w kategorii „kradzieże samochodów” stwierdzono spadek w porównaniu z rokiem poprzednim o 1 zdarzenie. Od 2008 roku odnotowuje się systematyczny spadek ilości tego typu przestępstw, a od 2009 roku liczba kradzieży aut waha się w granicach ok. 12 przestępstw.

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

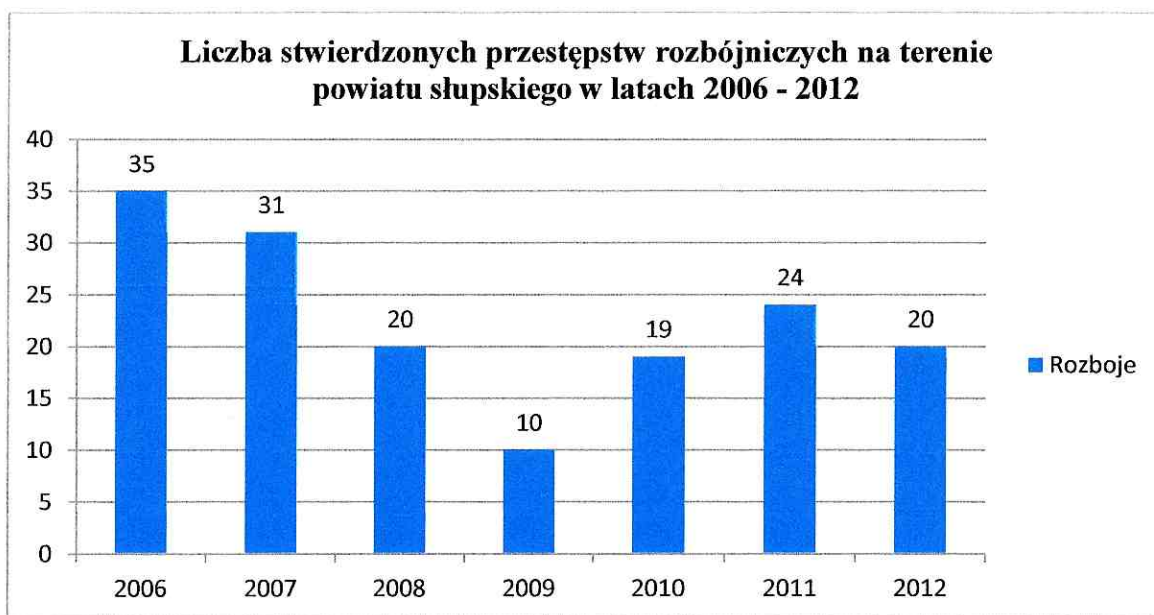
Rozboje

Tabela nr 8

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ilość rozbojów	35	31	20	10	19	24	20

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

W kategorii rozboje najcięższych gatunkowo przestępstw na terenie działania Komendy Miejskiej Policji Słupsk w 2012 roku odnotowano 20 zdarzeń. W porównaniu do poziomu z roku poprzedniego jest to spadek o 4 przestępstwa.

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

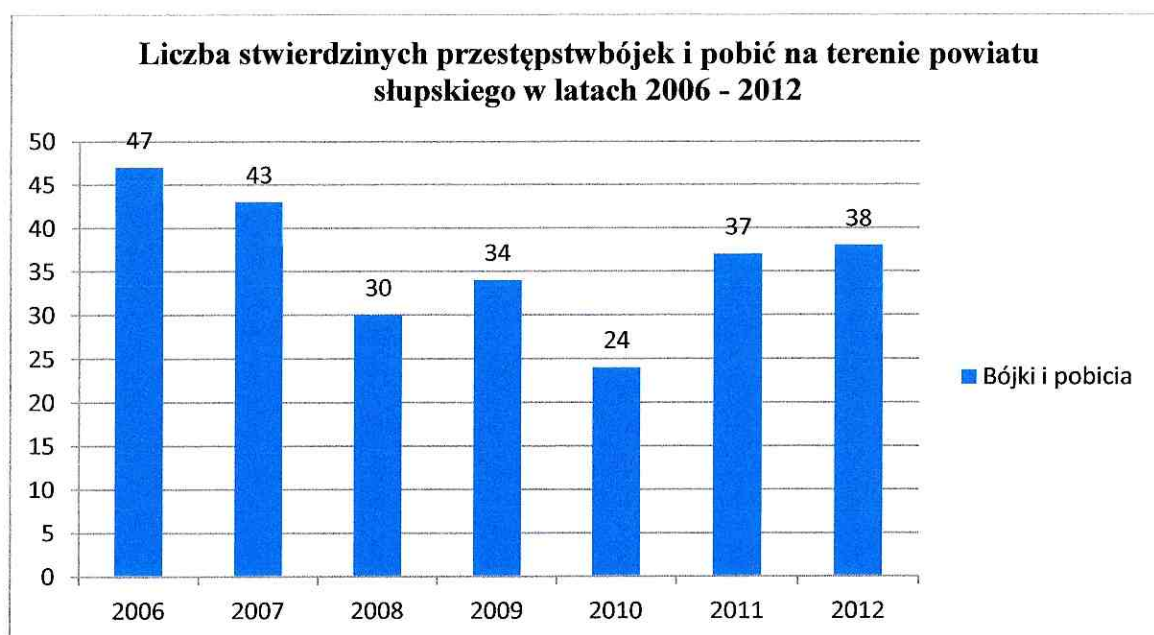
Bójki i pobicia

Tabela nr 9

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ilość bójek i pobić	47	43	30	34	24	37	38

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

W kategorii „bójki i pobicia” od 2008 roku odnotowano spadek ilości tego typu zdarzeń, a ich ilość oscylowała w granicach 30-38 zdarzeń. W roku 2012 w porównaniu do roku poprzedniego odnotowano wzrost ilości bójek i pobić o 1 zdarzenie

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

Przestępstwa narkotykowe

Tabela nr 10

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ilość przestępstw narkotykowych	-	-	-	80	122	81	100

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

Od 2010 roku odnotowuje się wzrost ilości ujawnionych przestępstw związanych z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii tj. posiadanie, udzielanie i wprowadzanie do obrotu środków odurzających.. W 2012 roku odnotowano 100 przestępstwa narkotykowe o 19 zdarzeń więcej niż w roku ubiegłym oraz 22 zdarzeń mniej niż w roku 2009.

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

Przemoc w rodzinie

Tabela nr 11

LP / Rok		dotyczących	2008	2009	2010	2011	2012
1.	Założone niebieskie karty	ogółem	307	280	338	337	170
2.	Interwencje dotyczące przemocy	miasto	93	106	81	84	42
		wieś	214	174	257	253	128
3.	Liczba pokrzywdzonych W tym :	ogółem	546	475	571	568	171
		Kobiet	295	261	329	310	151
		Mężczyzn	33	34	43	55	20
		nieletnich	218	180	199	203	0
4.	Liczba sprawców przemocy domowej W tym :	ogółem	307	280	338	337	170
		Kobiet	4	11	16	12	11
		Mężczyzn	302	267	322	324	159
		nieletnich	1	2	0	1	0
5.	Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu W tym :	ogółem	224	185	224	259	132
		Kobiet	4	6	8	5	3
		Mężczyzn	220	178	216	154	129
		nieletnich	0	1	0	0	0

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

Przedstawiona statystyka przedstawia okres pięciu lat do 2008 do 2012 roku i dotyczy zagadnienia jakim jest przemoc w rodzinie. Z analizy powyższych danych wynika, że ilość założonych Niebieskich Kart od 2008 roku stale się zmienia. W 2012 roku odnotowano znaczny spadek ilości interwencji domowych zakończonych sporządzeniem „Niebieskiej Karty”. Funkcjonariusze Policji podczas interwencji domowych na terenie powiatu słupeckiego sporządzili 170 Niebieskich Kart w 2011 roku – 337. Sytuacja ta spowodowana jest m.in. zmianą przepisów dotyczących przeciwdziałania przemocy rodzinie. W 2011 roku ustawodawca poszerzył krąg podmiotów uprawnionych do sporządzania Niebieskich Kart. Obecnie procedura uruchomienia Niebieskiej Karty może zostać wszczęta z inicjatywy służby zdrowia (lekarz, ratownik medyczny, pielęgniarka szkolna, środowiskowa) czy pracownika oświaty i pracownika socjalnego. W dalszym ciągu wśród osób pokrzywdzonych znajdują się osoby małoletnie do lat 13. Sprawcami przemocy w rodzinie w większości są mężczyźni, ponad 80% sprawców dokonuje przemocy będąc pod wpływem alkoholu.

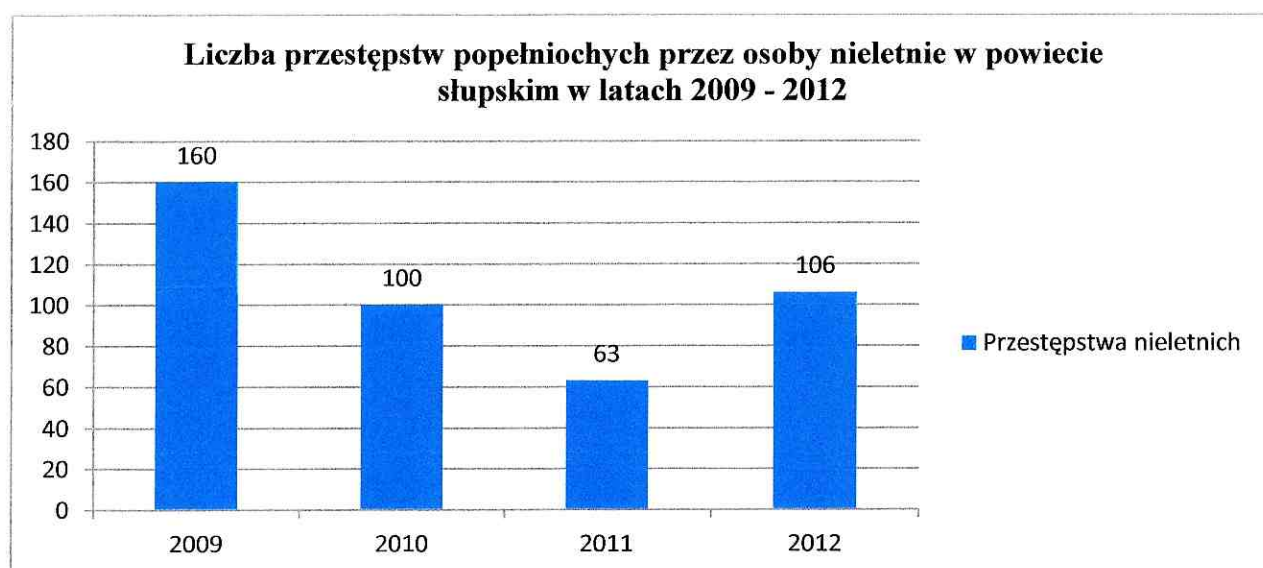
Przestępstwa nieletnich

Tabela nr 12

Rok	2009	2010	2011	2012
Ilość przestępstw nieletnich	160	100	63	106

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

Po dwóch latach, w których odnotowano spadek przestępstw popełnionych przez nieletnich w 2012 roku przestępczość nieletnich wzrosła, stwierdzono 106 przestępstw popełnionych przez nieletnich przy 63 przestępstwach w 2011 roku. Obok ścigania nieletnich sprawców prowadzone są również działania profilaktyczne, które mają na celu ograniczenie liczby nieletnich łamiących prawo. Podobnie jak w latach ubiegłych w 2012 roku Komenda Policji w Słupsku wspólnie z innymi podmiotami realizowała działania z zakresu prewencji kryminalnej pod hasłem „Czysta Gra”, w trakcie których omawiano konsekwencje łamania prawa.

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

VI. OCENA ZAGROŻEŃ – WNIOSKI

W oparciu o analizę statystyk zdarzeń oraz danych ogólnych uzyskanych od Komendy Miejskiej Policji w Słupsku możemy zaobserwować, że od kilku lat liczba przestępstw utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Poczynając od 2006 roku do 2012 roku liczba przestępstw sukcesywnie spada, obecnie oscylując w granicach ok. 1965-1973 przestępstw rocznie, a policjantom zatrudnionym w tutejszej jednostce udało się utrzymać wysoką, ponad 70% wykrywalność.

Do najbardziej zagrożonych kategorii przestępstw i zjawisk patologii społecznej, na które należy zwrócić szczególną uwagę należy zaliczyć:

- Przestępstwa związane z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Przestępczość i zjawiska demoralizacji wśród młodzieży,
- Bójki i pobicia,
- Przemoc w rodzinie.

Ponadto w dalszym ciągu należy kontynuować realizację zadań zmierzających do ograniczenia ilości przestępstw w kategorii kradzieże mienia, samochodów, kradzieże z włamaniem czy też rozboje.

W Komendzie Miejskiej Policji w Słupsku policjanci są na bieżąco zapoznawani z dobowymi analizami zdarzeń, a właściwa dyslokacja patroli jest wynikiem analizy wszystkich miejsc zagrożonych, w celu skutecznego ujawniania oraz zwalczania popełnianych przestępstw i wykroczeń.

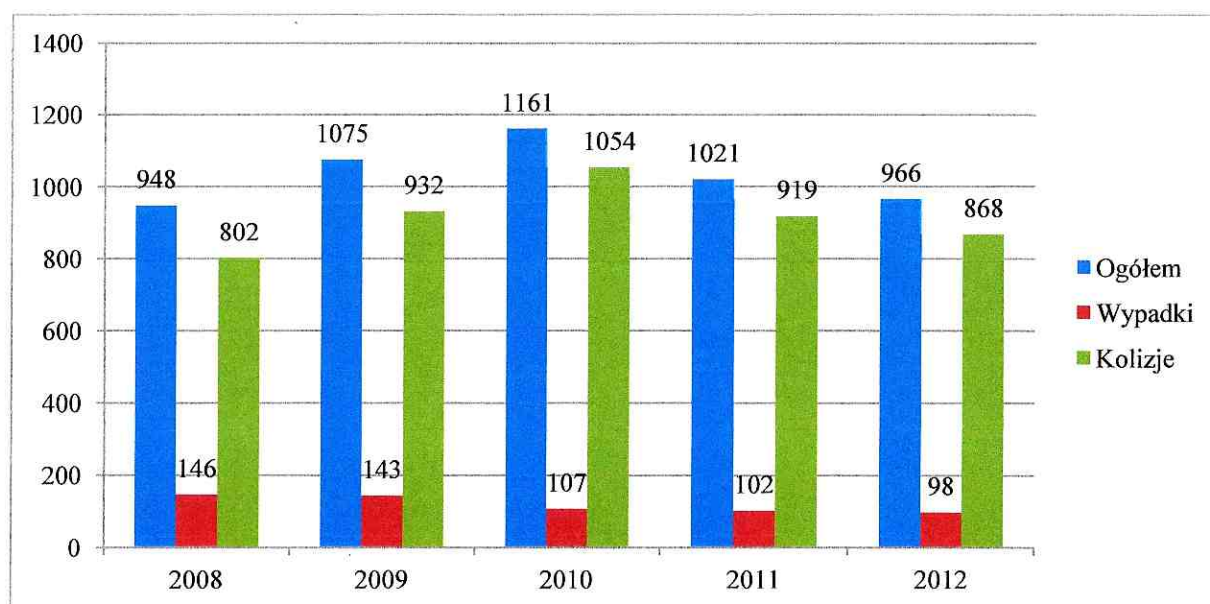
Stan bezpieczeństwa w ruchu drogowym

Tabela nr 13

Lata		2008	2009	2010	2011	2012
Zdarzenia w tym :	Ogółem	948	1075	1161	1021	966
	Wypadki	146	143	107	102	98
	Kolizje	802	932	1054	919	868
Zabici		16	29	9	12	5
Ranni		194	164	128	143	154
Nietrzeźwi sprawcy w tym :	Ogółem	88	65	95	88	81
	Wypadki	29	17	24	14	23
	Kolizje	59	48	71	74	58

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

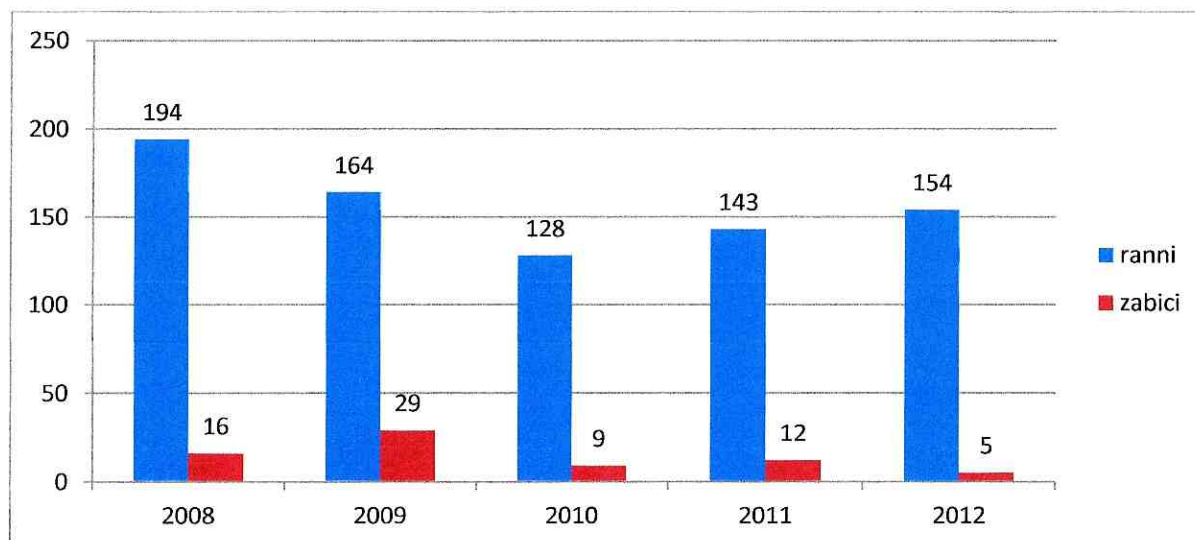
Ilość zdarzeń drogowych na terenie powiatu słupskiego w latach 2008 – 2012

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

Z przedstawionych danych w powyższym wykresie wynika, że poprawiło się bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Zmniejszeniu uległa liczba kolizji i wypadków drogowych. W 2012 roku na terenie powiatu słupskiego miało miejsce 966 zdarzeń drogowych, o 55 zdarzeń mniej niż w 2011 roku.

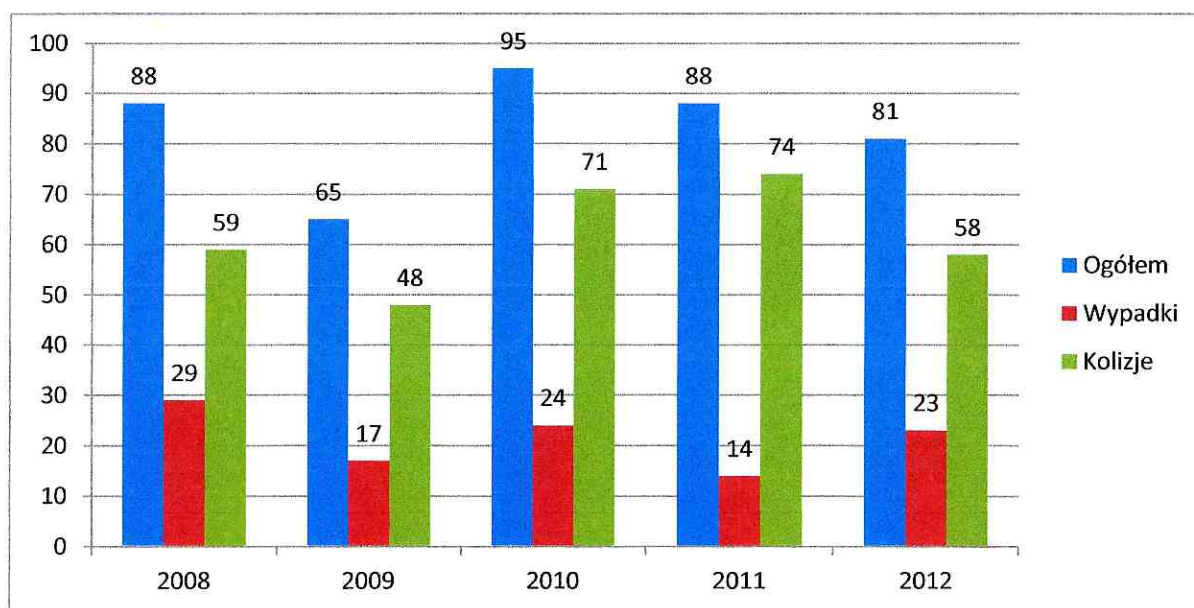
Liczba ofiar śmiertelnych oraz rannych w wypadkach drogowych na terenie powiatu słupskiego w latach 2008 - 2012

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

W najważniejszym wykresie analizowanym w kategorii bezpieczeństwo w ruchu drogowym, zauważa się charakter spadkowy ilości wypadków drogowych śmiertelnych, jednak w dalszym ciągu należy podejmować wszelkie działania zmierzające do całkowitej poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i eliminacji wypadków z ofiarami śmiertelnymi.

Ilość zdarzeń drogowych spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców na terenie powiatu słupskiego w latach 2008 - 2012

Źródło: informacja Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

Każdego dnia funkcjonariusze ruchu drogowego realizują zadania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Pomimo odnotowanego ogólnego spadku liczby kolizji i wypadków jednym z elementów stwarzających największe zagrożenie dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym stanowią nietrzeźwi kierowcy. W 2012 roku nastąpił niepokojący wzrost o ponad 64% liczby wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych uczestników ruchu.

CELE SZCZEGÓLÓWE DO REALIZACJI PROGRAMU

Zamierzony cel	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Partnerzy
1	2	3	4	5
<p>Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym</p>	<p>Edukacja użytkowników dróg w zakresie bezpiecznego zachowania się na drodze</p>	<p>1) Działania edukacyjne w przedszkolach i szkołach ukierunkowane na bezpieczne poruszanie się po drodze, 2) Promowanie elementów odblaskowych dla pieszych i rowerzystów, 3) Organizowanie przedsięwzięć „<i>Bezpieczna droga do szkoły</i>” <i>Bezpieczne wakacje i ferie</i>, 4) Organizacja turnieju „<i>Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym</i>” 5) Współdziałanie w tym zakresie z mediami</p>	<p>Starostwo Powiatowe, Urzędy miast, gmin, Zarząd Dróg Powiatowych, Policja, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, placówki szkolne i oświatowe, lokalne media, mieszkańcy</p>	
	<p>W zakresie przeciwdziałania nieatrzeżności na drodze</p>	<p>1) Wytypowanie i analiza miejsc, gdzie nieatrzeżwe osoby stwarzają zagrożenie, 2) Prowadzenie akcji „<i>Trzeźwy Poranek</i>” 3) Prowadzenie działalności edukacyjnej w szkołach ponadpodstawowych 4) Współdziałanie w tym zakresie z mediami</p>	<p>1) Wytypowanie miejsc niebezpiecznych, gdzie kierowcy stwarzają zagrożenie, 2) Prowadzenie akcji „<i>Prędkość i Brawura</i>” 3) Propagowanie bezpiecznych zachowań wśród kierowców, 4) Kierowanie wniosków o zmianę organizacji ruchu, 5) Eliminowanie z ruchu drogowego niesprawnych technicznie pojazdów w szczególności dokonujących przewozu osób – prywatne busy, gimbusy, autobusy, 6) Informowanie przez media o sytuacji na drogach.</p>	<p>Policja, Dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych</p>
	<p>W zakresie przeciwdziałania wypadkom z udziałem kierowców</p>			

Zamierzony cel	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Partnerzy
1	2	3	4	5
	<p>Poprawa organizacji ruchu i infrastruktury drogowej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Opracowywanie i opiniowanie projektów organizacji ruchu dla poszczególnych ciągów drogowych wraz z nowymi rozwiązaniami poprawiającymi bezpieczeństwo ruchu drogowego, 2) Okresowe objazdy dróg poprzez bieżące współdziałanie z Komenda Miejską Policji w celu oceny stanu oznakowania dróg powiatowych, analizy przyczyn kolizji i wypadków drogowych, 3) Analiza i likwidacja miejsc o najczęstszych kolizjach drogowych, 4) Informowanie o standardzie utrzymania dróg w okresie zimowym, 5) Lokalizacja przejść dla pieszych w miejscach o możliwie najkrótszym przekroczeniu jezdni, 6) Budowanie ciągów pieszych i ścieżek rowerowych w ciągu dróg powiatowych, 7) Oświetlenie przejść dla pieszych. 	<p>Policja, Dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych</p>	<p>Starostwo Powiatowe, Urzędy miast, gmin, Zarząd Dróg Powiatowych, Policja, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, placówki szkolne i oświatowe, lokalne media, mieszkańcy</p>

Zamierzony cel	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Partnerzy
1	2	3	4	5
<p>Poprawa bezpieczeństwa w ochronie przeciwpożarowej</p>	<p>Edukacja społeczeństwa powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Propagowanie ochrony przeciwpożarowej wśród społeczeństwa ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci i młodzież, 2) Działania edukacyjne na temat zagrożeń i sposobów postępowania w przypadku ich powstania, 3) Organizacja „Dni Otwartych Strażnic”, 4) Organizowanie pokazów i szkoleń z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy, 5) Organizacja zawodów pożarniczych, 6) Organizacja turnieju wiedzy pożarniczej. Konkursów plastycznych, 7) Egzekwowanie zakazu wypalania traw. 	<p>Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej,</p>	<p>Starostwo Powiatowe samorządy, Policja, Zarząd Powiatowy ZOSP RP, placówki oświatowe, PINB, PSSE, PIW, organizacje pozarządowe</p>
	<p>Przeprowadzenie kontroli i prowadzenie akcji w zakresie ochrony przeciwpożarowej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Prowadzenie kontroli budynków mieszkalnych wielorodzinnych stanowiących zasoby starej zabudowy, 2) Prowadzenie doraźnej kontroli operacyjnych terenów leśnych i wiejskich, w tym hydrantów na sieciach wodociągowych, 3) Kontrole obiektów mających szczególne znaczenie dla bezpieczeństwa obywateli i bezpieczeństwa przeciwpożarowego, 4) Prowadzenie czynności w zakresie przekazywania obiektów do użytkowania. 		

Zamierzony cel	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Partnerzy
1	2	3	4	5
<p>Poprawa stanu zdrowia mieszkańców powiatu</p>	<p>Prawidłowa organizacja i zabezpieczenia wypoczynku letniego i zimowego</p>	<p>Kontrola organizacji kolonii, obozów i innych form wypoczynku dzieci i młodzieży.</p>	<p>PSSE</p>	<p>dyrektorzy szkół i placówek opiekuńczych, Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, samorządy, Komenda Miejska Policji, Straż Pożarna, media</p>
	<p>Zapobieganie szerzeniu się chorób zakaźnych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Prowadzenie profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą w środowisku nauczania i wychowania, 2) Tworzenie warunków w zakresie czynnej opieki medycznej nad dziećmi i młodzieżą, 3) Przeprowadzanie badań monitorujących zwierząt, 4) Realizacja programów edukacyjnych, profilaktyczno-zdrowotnych i hasel Światowej Organizacji Zdrowia w szkołach, 5) Nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnym dzieci i młodzieży, 6) Nadzór nad zapobieganiem i zwalczaniem chorób zakaźnych, 	<p>PSSE, PIW</p>	

Zamierzony cel	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Partnerzy
1	2	3	4	5
<p>Zapobieganie przemocy, patologii i uzależnieniom w rodzinie</p>	<p>Działania na rzecz osoby i rodziny będącej w kryzysie</p>	<p>Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin i osób dotkniętych kryzysem</p>		<p>M/GOPS, organizacje pozarządowe, Policja, PPP</p>
	<p>Przeciwdziałanie patologiom społecznym</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Poradnictwo prawne osób dotkniętych przemocą w rodzinie, 2) Zapewnienie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, 3) Wspieranie osób i rodzin z problemami życia codziennego, 4) Opieka i wychowanie wychowanków w rodzinach zastępczych, 5) Wspieranie lokalnych inicjatyw na rzecz przeciwdziałania w rodzinie przemocy,, 6) Realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrona Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Słupskiego 	<p>PCPR PSSSE</p>	<p>samorządy lokalne, placówki oświatowe, Policja, PPP</p>
<p>Ochrona dzieci pozabawionych opieki i wychowania</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Organizowanie opieki całodobowej dla dzieci pozabawionych opieki i wychowania rodziców biologicznych, 2) Rozwój systemu rodzin zastępczych, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin specjalistycznych. 		<p>M/GOPS, Sądy, Policja</p>	
<p>Zapobieganie dysfunkcyjności rodzin oraz wykluczeniu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z dysfunkcjonalnością, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed 		<p>M/GOPS, szkoły i placówki oświatowe</p>	

	społecznemu	<p>przemocą w rodzinie, w tym prowadzenia Punktu Interwencji Kryzysowej,</p> <p>2) Wspieranie usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych poprzez udzielanie pomocy finansowej na kontynuację nauki, pomocy rzeczowej i materialnej na usamodzielnienie,</p> <p>3) Pozyskiwanie unijnych środków finansowych i realizacja projektów pozwalających na organizowanie pomocy usamodzielniającym się wychowankom, pozabawionym wsparcia ze strony rodziny naturalnej,</p>	PCPR	, PPP
--	-------------	---	------	-------

Zamierzony cel	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Partnerzy
1	2	3	4	5
<p>Podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży</p>	<p>Opracowanie programów wychowawczych i edukacyjnych dla młodzieży szkolnej w zakresie bezpiecznej i przyjaznej szkoły</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Analiza i identyfikacja problemów bezpieczeństwa szkolnego nie tylko na poziomie gminy lub powiatu, ale także w odniesieniu do poszczególnych placówek oświatowych i bezpiecznego otoczenia, 2) Zacieśnienie współpracy szkół z policją – organizacja spotkań funkcjonariuszy z młodzieżą szkolną, 3) Każda szkoła dostosuje swój adekwatny do potrzeb program wychowawczy i profilaktyczny, 	<p>Wydział Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego</p>	<p>samorządy lokalne, Policja, szkoły</p>
	<p>Realizacja w poszczególnych samorządach programów profilaktyki uzależnień</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Udział pedagogów szkolnych w programach profilaktycznych, 2) Prowadzenie akcji edukacyjnej dla uczniów, rodziców, nauczycieli, wychowawców na temat profilaktyki uzależnień od alkoholu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych, mające na celu zapobieganie i zmniejszenie szkód występujących w życiu młodych ludzi w związku z sięganiem przez nich po alkohol i substancje uzależniające, 3) Prowadzenie szkoleń pedagogów w zakresie wczesnego rozpoznawania i zapobiegania narkomani, 4) Organizowanie spotkań z młodzieżą szkolną i rodzicami w szkołach z udziałem pedagogów i psychologów oraz przedstawienie rodzicom sposobów rozpoznawania osób zażywających narkotyki. 		<p>Policja, PPP, samorządy lokalne, dyrektorzy szkół, PSSF, kuratorzy sądowi i społeczni, redakcje gazet lokalnych</p>

Zamierzony cel	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Partnerzy
1	2	3	4	5
	Realizacja Programu „Bezpieczna droga do szkoły i domu”	5) Zapobieganie rozprowadzania narkotyków wśród nieletnich i przez nieletnich m.in. przez uniemożliwienie dostępu do szkół dealerom narkotyków, 6) Nawiązywanie stałej współpracy dzielnicowych z pedagogami szkolnymi, 7) Objęcie wzmocnioną służbą patrolową rejonów grupowania się młodzieży w tym klubów młodzieżowych, dyskotek, siłowni,	Policja	Szkoły, straż miejska/gmina, Starostwo Powiatowe, Stowarzyszenie Bezpieczny Region
		1) Systematyczne kontrolowanie pod względem bezpieczeństwa szkół ich okolic, 2) Organizacja pogadanek edukacyjnych w szkołach i placówkach oświatowych przez funkcjonariuszy policji, 3) Przeprowadzanie przeglądu oznakowania poziomego i pionowego dróg w okolicach szkół i przedszkoli, 4) Pomoc w zabezpieczeniu imprez sportowo-rekreacyjnych i turystyczno-krajoznawczych organizowanych przez szkoły,		

Zamierzony cel	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Partnerzy
1	2	3 5) Opracowywanie materiałów informacyjnych na potrzeby programu, broszur, ulotek, 6) Zaopatrywanie dzieci w elementy odblaskowe służące zwiększeniu widoczności dzieci podczas poruszania się po drodze publicznej nie posiadającej pobocza lub chodnika,	4	5
	Realizacja Programu „Bezpieczne wakacje”	1) Kontrolowanie ośrodków wypoczynkowych i miejsc biwakowania w celu sprawdzenia stanu bezpieczeństwa, 2) Kontrola baz sprzętu wodnego, patrolowanie zbiorników wodnych, 3) Pogadanki na temat bezpieczeństwa nad wodą i w turystycznym ruchu komunikacyjnym	Policja	Straż Pożarna, PINB, Straż Leśna, PSSE

Zamierzony cel	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Partnerzy
1	2	3	4	5
	Zapobieganie przestępczości i demoralizacji nieletnich	<ol style="list-style-type: none"> 1) Kierowanie służb patrolowych w ustalone miejsca (parki, tereny przedszkolne, place, skwery) w celu ujawnienia osób rozprowadzających narkotyki, spożywających alkohol, 2) Egzekwowanie od właścicieli lokali respektowania warunków sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletniemu i nieletnim, łącznie z wnioskowaniem o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu. 	Policja	Samorządy lokalne, M/GOPS, PCPR, Starostwo Powiatowe
	Przeciwdziałanie poprzez sport agresji i patologii wśród dzieci i młodzieży	<ol style="list-style-type: none"> 1) Prowadzenie profilaktycznych działań skierowanych do rodziców, dzieci i młodzieży oraz trenerów i instruktorów sportowych mające na celu przeciwdziałanie agresji i patologii wśród dzieci i młodzieży, 2) Promowanie zdrowego stylu życia i odżywiania, 3) Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych, 4) Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadry pedagogicznej i trenerko-instruktorskiej, 	Wydział Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego, Dyrektorzy szkół i placówki oświatowe	Policja, PSSE

Zamierzony cel	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Partnerzy
1	2	3	4	5
<p>Wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców powiatu w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania</p>	<p>Dokonanie analiz zagrożeń oraz prowadzenie działań informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Analiza zagrożeń bezpieczeństwa i realnych potrzeb społeczności pod względem bezpieczeństwa, 2) Analiza stanu służby prewencyjnej Policji, ze wskazaniem głównych problemów i oceną współpracy ze strażą miejską/gminną i innymi podmiotami ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, 3) Organizowanie działań promocyjnych i edukacyjnych na temat zagrożeń i metod radzenia sobie w sytuacji zagrożenia, 4) Organizowanie spotkań mieszkańców i ich przedstawicieli z Policją i Strażą Miejską/Gminną, wypracowanie metod współpracy, propagowanie idei samopomocy. 	<p>Policja</p>	<p>Samorządy lokalne, Policja, Straż Pożarna,</p>
	<p>Podjęcie działań w celu rozwiązywania problemu wążających się zwierząt oraz usuwania padłych zwierząt z drogi</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Podjęcie działań w celu ograniczenia zjawiska bezdomności zwierząt oraz usuwania padłych zwierząt, 2) Określenie zasad postępowania oraz podmiotów odpowiedzialnych za usuwanie zwierząt z dróg publicznych. 	<p>Samorządy lokalne</p>	<p>Policja, PIW, Zarządy Dróg</p>

Zamierzony cel	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Partnerzy
1	2 Kontrola lokali gastronomicznych, punktów sprzedaży alkoholu pod względem posiadania zezwolenia na sprzedaż alkoholu, spełnienia norm sanitarno-epidemiologicznych	3 1) Współpraca administracji samorządowej z Policją, Powiatowym Inspektorem Sanitarnym – kontrole dorazne, przeprowadzone w razie konieczności i potrzeby, 2) Nadzór nad warunkami produkcji, obrotu i transportu żywności oraz nad warunkami żywienia zbiorowego, 3) Monitoring wody do spożycia, 4) Badanie jakości wody w kąpieliskach i basenach rekreacyjnych, 5) Kontrola stanu sanitarnego posesji, terenów rekreacyjnych oraz obiektów użyteczności publicznej.	4 Organizatorzy imprez masowych, Policja, PSSSE	5 Policja, PIH, Miejskie/Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
	Zabezpieczenie bezpieczeństwa imprez masowych	1) Przestrzeganie wymagań ustawowych przy współpracy z Policją, Państwową Strażą Pożarną, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną i Zarządami Dróg związanych z organizowaniem imprez masowych przez organizatora imprez, 2) Monitorowanie oraz wzmocnienie patroli podczas trwania imprez masowych, 3) Podejmowanie zdecydowanych działań na wszelkiego rodzaju przejawy zachowania chuligańskiego i niegodnego z ogólnie obowiązującymi normami prawnymi, szczególnie w rejonie dyskotek i zabaw wiejskich, 4) Wnioskowanie o cofnięcie zezwoleń na sprzedaż alkoholu w przypadku powtarzających się naruszeń przestrzegania przepisów sanitarnych w punktach usługowych i gastronomicznych.	Organizatorzy imprez masowych, Policja, PSSSE	Policja, Straż Pożarna, Firmy ochrony osób i mienia, samorządy lokalne, Zarządy Dróg

Zamierzony cel	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Partnerzy
1	Przygotowanie ludności do właściwego zachowania się w obliczu zagrożenia życia w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń	Przeprowadzenie ćwiczeń sztabowych, praktycznych, aplikacyjnych.	4 Starostwo Powiatowe Wydział Zarządzania Kryzysowego i Obronności	5 Straż Pożarna, Policja, Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego

Oznaczenie skrótów:

M/GOPS – Miejskie/Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej
 PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
 PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarni-Epidemiologiczna
 PIW – Powiatowy Inspektorat Weterynarii
 PINB – Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego
 PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
 OSP – Ochotnicza Straż Pożarna